

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA REVIJA, KI ŠE IZHAJA

PLANINSKI

U E S T N I K

3
2025

4,80 €

ZGODOVINA
**150-letnica
rojstva
Jožeta Abrama**

INTERJU
**Ladislav Jirásko,
Radek Jaroš**

IZ PLANINSKE ZALOŽBE - IZDELEK MESECA APRILA

NAJVIŠJI VRHOVI EVROPSKIH DRŽAV, Jože Drab in Andreja Tomšič Drab

Vodnik *NAJVIŠJI VRHOVI EVROPSKIH DRŽAV*, ker:

- Vsebuje opise najvišjih (Elbrus, Mont Blanc, Grossglockner, Zugspitze, Dufourspitze).
- Pride prav na morskem dopustu (Malta, Ciper, Severni Ciper, Hrvaška, Grčija).
- Z njim popestrimo dolge poti po Evropi s krajšimi sprehodi (Belgija, Nizozemska, Belorusija, Litva, Danska, Estonija ...).
- Pride prav tudi na turističnih obiskih (Vatikan, Monako, San Marino).
- Nas nagovori k obisku drugih zanimivih evropskih gorstev (Sierra Nevada, Pirineji, Skandinavsko gorovje, Tatre, Karpati, gorovja na Balkanu) in otočij (Islandija, Irska, Združeno kraljestvo, sredozemski otoki).

Format: 130 x 210 mm, 224 strani, integralna šivana vezava

CENA: V času od 1. 4. 2025 do 30. 4. 2025 lahko vodnik kupite po akcijski ceni s 40-odstotnim popustom: 16,74 €* (redna cena: 27,90 €*).

NOVO V PLANINSKI TRGOVINI

Planinski zemljevid POLHOGRAJSKO HRIBOVJE IN OKOLICA 1 : 25.000

Zemljevid *Polhograjsko hribovje in okolica 1 : 25.000* obsega celotno Polhograjsko hribovje, bogato s številnimi, sicer nižjimi vrhovi, ki pa vseeno nudijo veliko možnosti za krajši ali daljši planinski oddih v vseh letnih časih. Zemljevid je dodatno razširjen s kartama Šmarne gore in Grmade ter Rašice, Dobena in Gobavice.

Čez predstavljeno območje v celoti ali deloma poteka več planinskih obhodnic, tudi Slovenska turnokolesarska pot, Pot kurirjev in vezistov ter Evropska pešpot E7.

CENA: 9,10 €*

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštnine plača naročnik.

I N F O R M A C I J E · N A K U P · N A R O Č I L A

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, PLANINSKA TRGOVINA PZS

NA SEDEŽU Ob železnici 30a, Ljubljana, v času uradnih ur
(v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure; odmor za malico 10.30–11.00).

PO POŠTI p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

PO TELEFONU 01 43 45 684 v času uradnih ur brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)

PO FAKSU 01 43 45 691

E-NAROČILA trgovina@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>.

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana • telefon: 08 380 67 30 • faks: 04 589 10 35 • e-naročila: info@planinskimuzej.si

IZDAJATELJI IN ZALOŽNIK

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja osemnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.
125. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA

Planinska zveza Slovenije

Uredništvo Planinskega vestnika

Ob železnici 30a, p. p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinskivestnik.com

www.pvkazalo.si

www.facebook.com/planinskivestnik

ODGOVORNI UREDNIK

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl, Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate, Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Šteinbuch

ZUNANJA SODELAVCA

Peter Šilak, Miha Pavšek

LEKTORIRANJE

Marta Krejan Čokl, Mira Hladnik, Vera Šeško, Sonja Čokl, Darja Horvatič (korektorica)

OBLIKOVANJE

Mojca Dariš

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK

Schwarz print, d. o. o.

Tiskano na NEO MATT papirju, Triglav papir

NAKLADA: 4200 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Posiljeni prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročeni prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni nujno tudi mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije, Ob železnici 30a, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po telefonu 080 1893 (24 ur na dan) in na naslovu: <https://clanarina.pzs.si/vestnik.php>.

MODRA ŠTEVILKA

080 18 93

Transakcijski račun PZS

IBAN: SI56 6100 0001 6522 551

SWIFT: HDLSI22

DELAVSKA HRANILNICA D.D. LJUBLJANA

Naročnina 48 EUR, 72 EUR za tujino, posamezna številka 4,80 EUR, poletna številka 5,90 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25 % popusta na letno naročnino Planinskega vestnika (36 EUR, tujina 62 EUR). Letna naročnina e-revije 40 EUR, za člane PZS 30 EUR, kombinacija tiskane in e-revije 64 EUR (za člane PZS 48 EUR). Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odpovedi do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

FS Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI

Veliki Draški vrh nad Krmo

Foto Otton Naglost

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.

Ko ugasnejo luči

Toliko medijskih objav, kot jih je bilo ob 130-letnici revije, obenem pa še ob izidu knjige *Mojstranske veverice*, ne pomnim. Kar naenkrat so se za obletnico zanimali prav vsi, od državne in komercialnih televizij pa do lokalnih radijskih postaj, kot je na primer *Radio Triglav*, in časopisov tja do mariborskega *Večera* in *Primorskega dnevnika*. Seznam, ki nam ga je nastopajočim ob izteku dogajanja poslala piarovka Planinske zveze je res impozanten. A tudi, če si vaje teh nastopov, jih imaš slej ali prej dovolj, ti pridejo čez glavo. Meni so že tam sredi vsega pompa. A tako pač je, nikoli ni v ospredju človek, čeprav bi tudi moral biti (!), pač pa medij za katerega delamo in katerega predstavljamo. Če sem se prva leta urednikovanja še držal nazaj, ni mi bilo preveč do tega, da bi se kazal kje spredaj, sem z leti spoznal, da je nastopanje pač nujno, saj vsekakor pomaga – mediju.

O čem pisati in govoriti ob obletnici, na kaj opozoriti – za to smo na uredniških in v medsebojnih debatah porabili kar precej časa. Potem, ko smo naredili malo analizo, smo spoznali, da smo na vsakih pet let na dolgo pisali, kako je bilo na začetku, pa kako je šel razvoj skozi vsa obdobja, kdo so bili uredniki, kakšna mnenja imajo strokovnjaki o reviji, in tako naprej in naprej – praktično skorajda vedno eno in isto ali pa vsaj precej podobno. Ni kaj novega *pogruvati* – no, morda je bil tokrat strip nekaj novega, kar si je izmislil dijak srednje šole! Hvaležni smo mu za to.

Enako je tudi z mediji – saj jih večina sprašuje podobno, če ne eno in isto: kakšna je bila vloga revije, kakšna obdobja je preživljala, kaj so bili dosežki mojega obdobja urednikovanja, kakšni so izzivi za naprej ... S televizijo itak ne bi izgubljal preveč besed, tam gre vse na hitro, povej v nekaj stavkih, ne da bi se zapletal, ko drugič vdihneš, kamere že ugasnejo. Veliko odgovorov smo pisali sami, le redko kdo še posname pogovor, ga prepíše in ga potem lahko že zapisanega prebereš in avtoriziraš.

Včasih pa le kdo preseneti in ti pokaže, da mu je dogajanje poznano, da ve, zakaj te je *tisto* vprašal. Ko sem bil pred petimi leti izglasovan za ime tedna na Valu 202, me je voditelj Rok Kužel vprašal, če nam kdaj pri sestavljanju številke zmanjka zamisli, če smo kdaj v ustvarjalni krizi. Odlično vprašanje. Da, seveda se spoprijemamo tudi s težavami, teh je pravzaprav cel kup in jih sproti in ves čas rešujemo. In jih na žalost nikoli ne zmanjka! Na primer, v februarski številki smo pisali o uredniških napakah in tiskarskih škratih, pa se nam je ta prikradla točno v to številko! Zaradi hitenja pri korekturah, ko moramo vse narediti takoj, brez odlašanja, pa čeprav tisti hip sploh nismo dosegljivi – smo spregledali, da so v sredici, v rubriki Z nami na pot, štirje enaki zemljevidi za štiri različne ture. No, za podoben članek o uredniških napakah čez pet let imamo torej že gradivo. Moje opravičilo, saj sem odgovorni, vam pa še enkrat nova, tokrat pravilna objava v tej številki.

Življenje teče dalje, potem ko ugasnejo medijske luči. Še vedno pišemo zgodovino kot najstarejša revija v Sloveniji, ki še izhaja, in delamo nebodijhtreba napake. Naj jih bo v prihodnje čim manj, še bolje – nič.

Vladimir Habjan

4

17

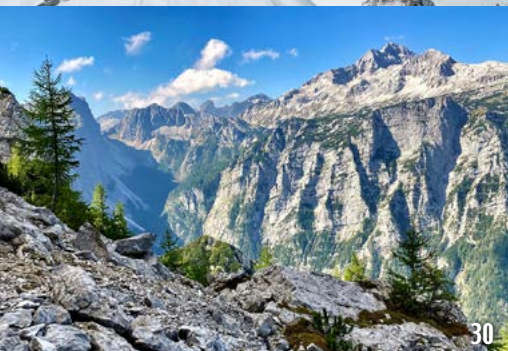
20

25

26

30

UVODNIK

1 Ko ugasnejo luči

Vladimir Habjan

PLANINSKA ZGODOVINA

4 »Bil je eden najplemenitejših ljudi«

Majda Debeljak

NAŠE GORE

17 Spominski park na Šmarni gori

Dušan Škodič

INTERJUJU

20 Pogovor z Ladislavom Jiráskom

Miro Štebe

STRIP

25 Julius Kugy

Ažbe Polšak

INTERJUJU

26 Pogovor z Radekom Jarošem

Mire Steinbuch
Prevajalec Ladislav Jirásko

KOLUMNA

30 Od vrhov k sebi

Simona Nahtigal

TREKING

32 Po sledih trolov, čarovnic in velikanov

Olga Kolenc

Z NAMI NA POT

37 Dolina Zirknitz

Tomaž Hrovat

32

41

44

53

56

60

**USEBINE USEH
PLANINSKIH VESTNIKOV
OD LETA 1895 DALJE NA
WWW.PUKAZALO.SI**

PLANINČKOV KOTIČEK

41 **Beloglavček ali strašanski nočni duh**

Kristina Menih

POTOPIŠ

44 **Popotovanje penzionistov**

Stanko Mihev in
Ida Oderlap Kranjc

FILM

53 **Divji dnevi in Wandina zadnja odprava**

Po poročilu za medije
pripravil Mire Steinbuch

POTOPIŠ

56 **Veliko neodkritih skrivnosti, ki vabijo**

Brane Pahor

DOŽIVETJE

60 **Spomladi s Črničva na Menino planino**

Anton Štibler

DOŽIVETJE

62 **Morje tišine**

Magda Šalamon

62
PRIPRAVIL JE PRVI SLOVENSKI ŠOLSKI ATLAS, NAPISAL VEČ UČBENIKOV ZA ZEMLJEPIŠ IN ČLANKOV V REVIJAH,.. NJEBOVO NAJDOBSEŽNEJŠE DELO?

STRIP

64 **Oražnova koča na Planini za Liscem**

Urška Godec,
Matjaž Bertonec

ZDRAUJE

66 **Kako (ne)varne so copate v kočah?**

Ana Benedičič

VARSTVO NARAVE

68 **Predsedovanje prevzela Italija**

Zdenka Mihelič

KOMENTAR

70 **Tekaškemu spektaklu na rob**

Janez Bizjak

ALPE V MALEM

71 **Mini alpsko kraljestvo**

Tone Vidrgar

73 LITERATURA

74 PLANINSKA ORGANIZACIJA

Naročilo na Planinski vestnik

Brezplačna številka
24/7: 080 18 93
01 43 45 684
trgovina@pzs.si
Ljubljana,
Ob železnici 30a

e-revija.planinskivestnik.com

